

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Barbalics Ügyvédi Iroda (**cím**) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek,
a Bódis Ügyvédi Iroda (**cím**) által képviselt **I. rendű alperes (cím)** I. rendű,
a dr. Vadász András ügyvéd (fél címe) által képviselt **II. rendű alperes (II.rendű alperes címe)** II. rendű,
a III.rendű alperes neve (**cím**) III. rendű,
a **IV. rendű alperes (IV.rendű alperes címe)** IV. rendű,
a dr. Lukácsy Beáta jogtanácsos által képviselt **V. rendű alperes (cím)** V. rendű,
a Reichardt Ügyvédi Iroda (**cím**) által képviselt **VI. rendű alperes (cím)** VI. rendű és
a dr. Bakos Péter Ádám ügyvéd (**cím**) által képviselt VII.rendű alperes neve (**cím**) VII. rendű alperesek ellen, szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében,
a Budapest Környéki Törvényszék 2017. április 12. napján kelt, 1.G.40.698/2016/19. számú ítélete ellen, a felperes által benyújtott fellebbezés folytán, a 2018. február 14. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az alperesek javára megítélt perköltség tekintetében megváltoztatja, az I. rendű alperesnek és a II. rendű alperesnek személyenként megállapított perköltség összegét 800.000 (Nyolcszázezer) forintra, a VI. rendű alperesét 500.000 (Ötszázezer) forint + áfa összegre, a VII. rendű alperesét 50.000 (Ötvenezer) forintra leszállítja, továbbá a feljegyzett elsőfokú eljárási illetékre vonatkozó rendelkezést annyiban pontosítja, hogy az állam 1.464.000 (Egymillió-négyszázhatvannégyezer) forint illetéket visel; egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű és a II. rendű alperesnek személyenként 320.000 (Háromszázhuszezer) forint, a VI. rendű alperesnek 225.000 (Kettőszázhuszonötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

A felperes és a VII. rendű alperes a másodfokú eljárásban egymással szemben felmerült perköltségeiket maguk viselik.

A felperes költségmentességére tekintettel le nem rótt 2.500.000 (Kettőmillió-ötszázezer) forint másodfokú eljárási illetéket az állam viseli.

Ezen ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság a 19. sorszámú ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte, hogy 15

napon belül fizessen meg az I., a II. és a VII. rendű alperesnek 1.516.160 forint, a VI. rendű alperesnek 1.925.520 forint költséget. Kimondta, hogy az eljárás során felmerült 1.500.000 forint eljárási illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes az I. rendű alperes egyszemélyi tulajdonosa, továbbá annak felszámolásáig a törvényes képviselője volt. Az I. rendű alperes 2010. május 13. napjától kezdődően felszámolás alatt áll, felszámolója a Duna Audit Könyvszakértő Iroda Kft., a felszámolóbiztos ... volt. A felszámolót törölték a névjegyzékből, az új felszámolót pedig 2012. július 11. napjával jelölte ki a Budapest Környéki Törvényszék. Korábban az I. rendű alperes tulajdonában állt az ..., belterület ... helyrajzi szám alatti 887 m², beépítetlen terület megnevezésű, a ..., belterület ... helyrajzi számú iroda, udvar, ipari csarnok megnevezésű 1735 m², továbbá a ..., belterület ... helyrajzi számú kivett út megnevezésű 331 m² ingatlan.

Az I. rendű alperes által több bankkal kötött hitelszerződés biztosítására a felperes készfizető kezességet vállalt (a ...-vel 2008. január 23. napján 12.000.000 forint tőkeösszegre kötött kisvállalkozói rövid lejáratú hitelszerződés, az ... Bankkal 2006. december 20. napján kötött Széchenyi Kártya szerződés, az ... Bank Zrt.-vel 2007. július 5. napján kötött 7.200.000 forint összegű hitelszerződés).

A ..., belterület ... és ... helyrajzi szám alatti ingatlanokra vonatkozóan a ... Bank Zrt. javára 66.000.000 forint keretösszeg erejéig keretbiztosítéki jelzálogjog került bejegyzésre.

A ..., belterület ... helyrajzi szám alatti ingatlanra 9.000.000 forint kölcsöntőke és járulékaik erejéig szintén zálogjog került bejegyzésre az ingatlanra kötött jelzálogszerződés értelmében.

Az I. rendű alperes felszámolója az ingatlanokat 2011. január 13-án, majd 2011. február 24., 2011. április 28., valamint 2011. június 2. napján a Céglőnyben megjelentetett nyilvános pályázati felhívás útján hirdette meg értékesítésre.

Az I. rendű alperes mint eladó, továbbá a II. rendű alperes mint vevő között 2011. május 17. napján adásvételi szerződés jött létre az ... helyrajzi szám alatti ingatlan tekintetében, 1.200.000 + áfa vételáron. Az I. és a II. rendű alperes ugyanezen a napon adásvételi szerződést kötöttek a ..., belterület ... helyrajzi számú ingatlan 1520/1735-öd tulajdoni hányadára 15.000.000 forint + áfa vételár ellenében, továbbá a ..., belterület ... helyrajzi szám alatti ingatlanra 600.000 forint + áfa vételár kikötésével.

Az I. rendű alperes mint eladó, valamint a II. rendű alperes mint vevő 2011. június 20. napján a ..., belterület ... helyrajzi számú ingatlan 215/1735-öd tulajdoni hányadára is adásvételi szerződést kötött.

Az adásvételi szerződések alapján a II. rendű alperes tulajdonjoga az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre került.

Az ..., belterület ... helyrajzi számú ingatlant a II. rendű alperes továbbértékesítette a VII. rendű alperesnek, aki ezt utóbb 2015. augusztus 7-ei tulajdonjog bejegyzéssel továbbértékesítette a VI. rendű alperesnek. A II. rendű alperes a VI. rendű alperesnek továbbértékesítette a ..., ... és ... helyrajzi szám alatti ingatlanokat is.

Az V. rendű alperes az ingatlanokra vonatkozóan ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vezetékjoggal rendelkezik.

Az elsőfokú bíróság a továbbiakban rögzítette: a felperes keresete arra irányult, hogy a bíróság állapítsa meg az I. és a II. rendű alperes között a perbeli ..., illetve ...i ingatlanokra megkötött adásvételi szerződések érvénytelenségét (semmisség), feltűnő értékaránytalanság miatt. Kérte továbbá, hogy a bíróság ezen adásvételi szerződések érvénytelenségére tekintettel állapítsa meg a II. rendű alperes, továbbá a VI. és a VII. rendű alperes között létrejött adásvételi szerződések érvénytelenségét is, figyelemmel arra, hogy a továbbértékesítésre rosszhiszemű módon került sor.

Indítványozta az I. és II. rendű alperesek költségeiben marasztalását is.

Kereseti kérelmét az V. rendű alperessel szemben tőrésre kötelezés iránt terjesztette elő.

Keresetében előadta, hogy ő a 2010. május 13. napján felszámolás alá került I. rendű alperes

tulajdonosa, illetve hogy a társaság felszámolóját a hatóság a névjegyzékből törölte és új felszámoló került kijelölésre.

Álláspontja szerint a Duna Audit Kft. felszámoló képviselőjében eljáró ... felszámolóbiztos 2011. május 18. napjától nem volt jogosult az I. rendű alperes képviselőjében eljárni, jognyilatkozatot tenni és okiratokat aláírni, mivel a felszámoló szervezetet ezen a napon törölték a felszámolók névjegyzékéből.

A támadott szerződések érvénytelenségét a régi Ptk. 200. § (2) bekezdésére alapította azzal, hogy a perbeli szerződések jogszabályba, illetőleg nyilvánvalóan a jóerkölcsebe ütköznek; a feltűnő értékaránytalanságot illetően a régi Ptk. 236. § (2) bekezdés c) pontját, a Gt. 30. § (2) bekezdését és a régi Ptk. 4. § (2) bekezdését jelölte meg, a megállapítási keresetet a régi Ptk. 239/A. § (1) bekezdésére alapította.

Hangsúlyozta, hogy a II. rendű alperesnek 2013. szeptember 1. napja óta a VI. rendű alperes a tagja, továbbá a megjelölt céghálóban ügyvezetői átfedések is vannak, ezért megállapítható, hogy az alpereseknek hivatalból tudomása volt a kereset szerinti igényről, ezért a VI. és VII. rendű alperesek jóhiszemű jogszerzőnek nem tekinthetők.

A szerződések érvénytelenségének megállapításához fűződő jogi érdekét arra építette, hogy az I. rendű alperes egyedüli tulajdonosa és a banki hitelei készfizető keze; amennyiben a bíróság megállapítja a szerződések érvénytelenségét, és az I. rendű alperes visszaszerzi vagyonát, tisztességes felszámolási értékesítés során mód lehet a hitelezői igények rendezésére és ebben az esetben kötelezettsége megszűnhet.

Az I. rendű alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte.

Mindenekelőtt arra hivatkozott, hogy a felperes kizárólag a Cstv. 49. § (5) bekezdése alapján lett volna jogosult keresetet előterjeszteni. Hangsúlyozta, hogy ... felszámolóbiztosnak az adásvételi szerződések, valamint a tulajdonjogot engedő jognyilatkozatok aláírásakor fennállt a képviselői joga; a Budapest Környéki Törvényszék csak 2012. június 11. napjával mentette fel a felszámolót, márpedig ennek az időpontnak van jogi jelentősége.

A II. rendű alperes ugyancsak a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte.

Elsődlegesen a felperes perbeli legitimációjának hiányára hivatkozott. Töretlennek nevezte a bírói gyakorlatot a tekintetben, hogy a felperes perlési jogosultsága a régi Ptk. 234. § (1) bekezdése értelmében a jelen esetben kizárt; e körben utalt a 2/2010. számú PK véleményben foglaltakra is. Hangsúlyozta, az ügyben nem állapítható meg a kereset és mellékletei alapján olyan védendő jogi érdekek, amelynek megóvásához a per megindítása szükséges. Érdemben arra hivatkozott, hogy az aláírás időpontjában az eljáró felszámolóbiztos az okirat aláírására jogosult volt, és a perbeli pályázatok idején a II. rendű alperes már létezett. A régi Ptk. 236. § (1) bekezdésére utalva kétségbe vonta, hogy a felperes a kereseti kérelmét határidőben terjesztette elő.

Az V. rendű alperes a kereseti kérelem teljesítését nem ellenezte, amennyiben a bejegyzett vezetékjogát, használati jogát ez nem érinti, perköltségigénye nem volt.

A VI. rendű alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte, elsődlegesen a felperes perbeli legitimációjának hiányára hivatkozva.

A kereset érdemét illetően szintén arra mutatott rá, hogy a felszámoló képviselői joga csak 2012. július 11-én szűnt meg, továbbá a II. rendű alperes május 2-án bejegyzésre került, ettől kezdve érvényes jognyilatkozatokat tehetett és szerződéseket köthetett.

A VII. rendű alperes ugyancsak a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását indítványozta. A felperes perbeli legitimációját úgyszintén tagadta, a 2/2010. PK vélemény 10.a) pontjában foglaltakra, valamint a régi Ptk. 234. § (1) és 25. § (2) bekezdésére hivatkozott.

A keresethez csatolt készfizető kezességvállalási szerződésekről az volt a véleménye, hogy azok önmagukban nem igazolják a felperes védendő jogi érdekét, mert azok alapján nem lehet megállapítani, hogy a felperes készfizető kezességvállalási kötelezettsége beállt-e, nem tudható, a jogosultak felleptek-e a készfizető kezessel szemben és történt-e az irányukban a felperes részéről

teljesítés. Hangsúlyozta, hogy az Inyvtv. 5. § (1) bekezdése értelmében a VII. rendű alperes jóhiszemű jogszerzőnek minősül, a keresetlevelet és az idézést jóval a szerződés megkötését követően kapta kézhez, a perindítás ténye pedig nem került feljegyzésre az ingatlan-nyilvántartásban. A VII. rendű alperes tehát jóhiszeműen, ellenérték fejében vásárolta meg az ingatlant és nem tudott olyan adatról, tényről, amely az ingatlan per-, teher- és igénymentességét megkérdőjelezte volna.

Maga is hivatkozott arra, hogy az I. rendű alperes törvényes képviselőjének képviseleti joga 2012. július 11. napjáig fennállt, ezért valamennyi ingatlan adásvétellel kapcsolatban létrejött okirat aláírásakor jogosult volt az eljárásra.

Az elsőfokú bíróság a keresetet nem találta alaposnak.

Ítélete jogi indokolásában előrebocsátotta: a csatolt adásvételi szerződésekből megállapítható, hogy azokban a felperes nem szerződő fél. Ezért elsődlegesen azt kellett vizsgálni, van-e a felperesnek keresetösségi joga, illetve milyen jogi érdeke fűződik a per megindításához.

Idézve a régi Ptk. 234. § (1) és a 3. § (1) bekezdését, valamint a 2/2010. (VI. 28.) PK vélemény 10. pontját leszögezte: a felperes közvetlen jogi érdekelttségét az I. rendű alperesben lévő tagsági jogviszonya a perbeli átruházási szerződésekkel összefüggésben nem teremti meg. A tulajdonosi jogviszony mint védendő jogi érdek nem alapozza meg a perindítást, tekintve, hogy a társaság tagjainak nincs a társaságtól független jogi érdeke [BH1997. 124.]. A gazdasági társaság tagja a saját társasága és kívülállók közötti szerződés érvénytelenségéből eredő igény érvényesítése iránt akkor indíthat pert, ha ezt a Gt. vagy a Cstv. lehetővé teszi.

A felperes a keresetösségi jogát az I. rendű alperes által kötött hitelszerződéseket biztosító kezességére is alapította. Ezt az elsőfokú bíróság a rPtk. 272. § (1) bekezdésében, valamint 274. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint találta alaptalannak, mert a jogosult felperessel szembeni igényérvényesítését nem befolyásolja a felszámolási eljárásban történő kielégítés. A készfizető kezesség esetén a felperes ugyanis nem követelheti, hogy a jogosult először a társaságtól hajtsa be a követelést. Ennélfogva alaptalan a felperesnek az a hivatkozása, hogy amennyiben az I. rendű alperes a vagyontat visszaszerzi és tisztességes értékesítés során mód nyílik a hitelezői igények rendezésére, a felperes kötelezettsége megszűnhet. A kezesi szerződések alapján - a felperes határozott nyilatkozata szerint -nem történt a jogosult felé a felperes részéről teljesítés, tehát a rPtk. 276. §-a értelmében nem szálltak a felperesre a követelések és az azt biztosító egyéb jogok.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság az alperesek jogi álláspontját osztva megállapította, hogy nem állapítható meg a felperes keresetösségi jogát megalapozó jogi érdek. A felperes a keresetösségi jogát illetően kizárólag a kezesi minőségére hivatkozott, amely tényállítása a rendelkezésre álló adatok alapján is megállapítható volt és az alperesek sem vitatták, ezért e körben bizonyítandó tény nem merült fel.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes élt fellebbezéssel, elsődlegesen - az elsőfokú eljárás szabályainak megsértése, másodlagosan a bizonyítási eljárás lefolytatásának elmaradása miatt - annak hatályon kívül helyezését, másodlagosan az elsőfokú bíróság által megállapított a perköltség leszállítását indítványozva.

Fellebbezését mindenekelőtt azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság a 2017. április 4. napján megtartott első tárgyaláson az alperesek által írásban benyújtott érdemi ellenkérelmeket a felperesnek nem kézbesítette és míg az alpereseknek közel három évük volt a 2014. április 22. napján előterjesztett keresetre felkészülni, addig a felperesnek csak azonnali válaszadásra volt lehetősége a szóban előterjesztett ellenkérelemre, ezáltal sérült a tisztességes eljárás elve. A bíróság nem tett eleget a felperes bizonyítási indítványainak, és nem vonta le az elrendelt iratcsatolási kötelezettség elmulasztásának jogkövetkezményeit. Hangsúlyozta: miután az egyedüli tulajdonos a felszámolási eljárás alatt és után is, teljes anyagi felelősséggel tartozik az I. rendű alperes kötelezettségeiért, alapvető jogi és nem csak gazdasági érdekelttsége fűződik a felszámoló

álképviselőkénti eljárása során tett jognyilatkozatok semmisségének megállapításához. Hozzátette: a II. rendű alperes eljárása is törvénysértő, ha nem tudja bizonyítani, hogy a teljes vételárat megfizette, mert az ellenérték nélküli tulajdonszerzés nem adásvétel. Sérelmezte, hogy az ítélet nem szól a bizonyítási indítványai mellőzéséről, az alperesek ellenkérelmére történő válaszadás megvonásáról. Hangoztatta: amennyiben felhívásra kerül a perbeli legitimációra vonatkozó bizonyítékainak előterjesztésére, úgy beszerezte volna a hitelezői minőségére vonatkozó iratokat még a tárgyalás berekesztéséig. A felszámoló hibájából nem rendelkezett a hitelezői minőségét igazoló okirattal, továbbá a felszámoló a tárgyaláson sem jelent meg, így a felperesnek önhibáján kívül nem volt módja hitelezői státusza bizonyításra. A tárgyalás berekesztését követően sikerült az 5. sorszámú regisztrált és visszaigazolt hitelező jogutódjától megszereznie az eredeti engedményezési szerződés egy példányát, amelynek birtokában kérte az elsőfokú bíróságot, hogy a berekesztett tárgyalást újból nyissa meg, mivel a legitimációt illetően változás következett be. Indítványát az elsőfokú bíróság nem teljesítette és az ítéletéből mindezeket indokolás nélkül kizárta. Indítványozta a Fővárosi Ítéltábla **Fpkf.** számú végzésének az iratokhoz csatolását, melyben az ítéltábla megállapította, hogy a Cstv. 27/A. § (6) bekezdése nem ad mérlegelési lehetőséget a bíróságnak a felszámoló felmentésére, továbbá a végzése a (10) bekezdés szerint fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható.

Kiemelte: a régi Ptk. 239/A. § (1) bekezdése szerint a fél a szerződés érvénytelenségének megállapítását a nélkül is kérheti, hogy ennek jogkövetkezményei alkalmazását is kérné.

A perköltség tekintetében is törvénysértőnek tartotta az elsőfokú ítéletet, figyelemmel arra, hogy a felperes a perben csak megállapítást kérhetett, és így a pertárgy értéke meghatározhatatlan, az Itv. 39. § (3) bekezdés b) pontja értelmében 600.000 forintnak tekintendő, s ezen érték alapján állapítandó meg az alperesek jogi képviselőinek munkadíja. Amennyiben az ítéltábla ezt az álláspontot nem osztja, a megállapított perköltség eltúlzott annak a fényében is, hogy az alperesek közel három év elteltével írásbeli anyagot nem küldtek, a másfél órás tárgyalás során egy-egy jogi képviselő maximum tíz percben adta elő az ellenkérelmét és az ítélethirdetésen sem jelentek meg. Végképp érthetetlennek tartotta, hogy a VII. rendű alperesnek egy 1.200.000 forint értékű szerződés alapulvételével 1.516.000 forint perköltsége megállapítására került sor.

Az I., a II., a VI. és a VII. rendű alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben marasztalását indítványozta.

Az I. rendű alperes csatlakozott ahhoz a véleményhez, hogy a felperesnek nincs keresetőségi joga, a szükséges jogi érdekelttségét nem támasztja alá sem a tulajdonosi, sem a kezesi minősége.

A II. rendű alperes egyetértett azzal, hogy az elsőfokú bíróság hivatalból vizsgálta a felperes keresetőségi jogát, amelynek hiányában a bizonyítási eljárás kiegészítésére nincs szükség. Hangsúlyozta, a keresetőségnak a keresetindításkor kell fennállnia, ezért nincs relevanciája, hogy a felperes utóbb, engedményezés útján hitelezővé vált-e.

Kiemelte, a Fővárosi Ítéltábla az 5.Pf.20.339/2005/6. számú ítélete [BDT 2006/6/106] indokolásában rámutatott, a társaság tagja nem minősül harmadik személynek a társaság által kötött szerződés érvénytelensége iránti perben.

Helyesnek tartotta az elsőfokú bíróság álláspontját a felperes készfizető kezesi kötelezettségének jelentőségével kapcsolatban is, és ugyancsak egyetértett a pertárgyérték és annak alapján az ügyvédi munkadíj megállapításával.

A VI. rendű alperes kiemelte, a kereset előterjesztéséhez fűződő érdeknek a keresetindításkor kell fennállnia, és ezt a felperesnek kell igazolnia, amit a bíróság minden esetben hivatalból vizsgál; az elsőfokú bíróság eljárásában tehát nem történt lényeges eljárási szabálysértés. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a felperes tagsági jogviszonya nem keletkeztet keresetőségi jogot a perbeli szerződés érvénytelenségének megállapításához. A keresetőség hiányában további bizonyítás lefolytatása szükségtelen. A pertárgyérték és az azzal arányos ügyvédi munkadíj

megállapítását is helyeselte.

A VII. rendű alperes a fellebbezéssel támadott ítéletet érdemben helyesnek és az eljárásjogi szabályoknak megfelelőnek tartotta, egyetértve azzal, hogy az elsőfokú bíróság helyesen, elsődlegesen a keresetösségi jogot vizsgálta. Nyomatékkal hivatkozott arra, hogy a keresetösségi jog fennállását alátámasztó adatokat a keresetlevél előterjesztésekor kell a bíróság elé tárni, a fellebbezésben új tényre, bizonyítékra csak akkor lehet hivatkozni, ha az az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fél tudomására. Ehhez képest a felperes maga adta elő a fellebbezésében, hogy 2014. március 5. napján kötött engedményezési megállapodást az ING Nyugdíjpénztárral mint az I. rendű alperes hitelezőjével.

Az ítélet tábla a tényállást - részben a másodfokú eljárás folyamán, a felperes indítványára a Budapest Környéki Törvényszéktől beszerezett, az I. rendű alperes ellen **Fpk.** számon folyamatban lévő felszámolási eljárás iratai alapján - a következőkkel pontosítja, illetőleg egészíti ki:

Az I. rendű alperes felszámolási eljárása során eredetileg kirendelt felszámoló - a Duna Audit Könyvszakértő Iroda Kft. - a Céglőnyben 2011. január 13., 2011. február 24. és 2011. április 28. napján megjelent nyilvános pályázati felhívásokban a helyrajzi szám alatti ingatlan 1520/1735-öd tulajdoni hányadát hirdette meg értékesítésre.

A Duna Audit Könyvszakértő Iroda Kft.-t a Pest Megyei Bíróság [jelenleg: Budapest Környéki Törvényszék] az I. rendű alperes felszámolási eljárásában a **Fpk. .../12.** számú, 2011. november 16. napján kelt végzésével mentette fel hivatalból, amely - fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható - határozata a Fővárosi Ítélet tábla **Fpkf.** számú, helybenhagyó döntése folytán, 2012. április 8. napján emelkedett jogerőre.

A felperes az I. rendű alperes felszámolási eljárása során, 2011. június 21. napján, **Fpkh. ...** szám alatt kifogást terjesztett elő a felszámoló eljárásával szemben a ... belterület ..., ... és az ... belterület ... helyrajzi számú ingatlanoknak a szerződésekben írt, álláspontja szerint túl alacsony vételáron történt elidegenítése miatt.

A felperes a jelen eljárást megindító keresetlevelét 2014. április 22. napján terjesztette bíróság elé.

A III. és IV. rendű alperes vonatkozásában az elsőfokú bíróság a pert az 1.G.40.698/2016/3. számú, 2016. november 30. napján jogerőre emelkedett végzésével megszüntette.

A fellebbezés a per fő tárgya tekintetében alaptalan, a perköltséget illetően részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a kiegészített és pontosított tényállást helyesen állapította meg, és abból érdemben helytálló jogi következtetésre jutott.

A fellebbezésben foglaltakra tekintettel az ítélet tábla mindenekelőtt a felperesnek az elsőfokú eljárás lényeges szabályai megsértésére hivatkozását vizsgálta meg.

A Pp. 3. § (6) bekezdése előírja, a bíróság köteles gondoskodni arról, hogy a felek minden, az eljárás során előterjesztett kérelmet, jognyilatkozatot, valamint a bírósághoz benyújtott okiratot megismerhessenek és azokra - a törvényben előírt időn belül - nyilatkozhassanak.

A Pp. 126. § (3) bekezdése értelmében az alperesnek módjában áll, hogy a keresetre legkésőbb az első tárgyaláson nyilatkozzék.

A Pp. 126. § (4) bekezdéséből következően, a bíróság abban ez esetben köteles a felperest tizenöt napos határidővel az alperesi nyilatkozatban foglaltakra vonatkozó álláspontjának közlésére felhívni, ha az ügy körülményeire tekintettel - így az eljárás gyorsabb lefolytatása érdekében [Pp.

124. § (3) bekezdés] - az idézésben az alperesi nyilatkozat megtételére a tárgyalás napját megelőző határidőt állapított meg és a tárgyalási hatánapig rendelkezésre álló idő ezt lehetővé teszi.

Az elsőfokú eljárás folyamán keletkezett iratokból megállapítható, hogy az első tárgyalásra szóló idézést, amelyben a bíróság az alpereseknek a keresetre való nyilatkozattételre 30 nap határidőt szabott, a VII. rendű alperes 2016. november 7., a II. rendű alperes 2016. november 2. napján vette át.

Az I. rendű alperes 2016. december 20. napján írásban előterjesztett ellenkérelme a felperesnek az elsőfokú bíróságtól 2017. január 13. napján, az V. rendű alperes írásbeli nyilatkozata 2017. február 14. napján szabályszerűen kézbesítést nyert.

A 2017. április 4. napjára kitűzött és megtartott első tárgyalás időpontjához képest a VII. rendű alperes érdemi ellenkérelme 2017. április 1. napján, a II. rendű alperesé 2017. április 3. napján érkezett elektronikus úton az elsőfokú bírósághoz. A tárgyalásig rendelkezésre álló idő tehát nem tette lehetővé, hogy a felperes a Pp. 126. § (4) bekezdése szerint felhívásra kerüljön a VII. és II. rendű alperesi nyilatkozatokban foglaltakra vonatkozó álláspontjának közlésére, ezért az elsőfokú bíróság erre nem volt köteles.

A per első tárgyalásán - amelyen a felperes és jogi képviselője is jelen volt - az elsőfokú bíróság az iratokat ismertette, ezáltal a Pp. 3. § (6) bekezdésének megfelelően biztosította, hogy a felek a VII. és a II. rendű alperes ellenkérelmeit is megismerhessék.

A VII. rendű és a II. rendű alperesek az ellenkérelmükben - egyebek mellett - a felperes perbeli legitimációját vonták kétségbe, ami a perben elsősorban eldöntendő, jogkérdés volt. A tárgyaláson jelenlévő, jogi képviselővel eljáró féltől elvárható, hogy jogkérdésben nyomban nyilatkozzék, ez a lehetőség számára is biztosított volt. Ezen kívül nem volt akadálya, hogy a legitimációjával kapcsolatos hivatkozásokkal szembeni jogi érveit a fellebbezésében fejtsse ki. (A jogorvoslati kérelmében fel is hozta a Cstv. 63. § (2) bekezdése szerinti felelősségét, aminek értékelésére az ítéletábra a továbbiakban kitér.)

Az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában kitért arra, hogy a felperes keresetösségi joga körében bizonyítandó tény nem merült fel, az indokolási kötelezettségének tehát a további bizonyítás szükségességének értékelését illetően a Pp. 221. § (1) bekezdésének megfelelően eleget tett.

Az ítéletábra a fentiek után azt vizsgálta, a felperes a jogorvoslati kérelmében jogszerűen hivatkozhatott-e a legitimációja alapjául az I. r. alperes felszámolásában elfoglalt hitelezői pozíciójára.

A fellebbezésben előadott saját állítása, valamint az elsőfokú tárgyalás berekesztését követően csatolt dokumentumok tanúsága szerint, arra az engedményezésre, amelyre a felperes az elsőfokú tárgyalás berekesztéséig nem említett hitelezői státuszát építette, a 2014. március 5. napján kelt szerződéssel került sor. Ebből következően a felperesnek az elsőfokú tárgyalás 2017. április 4. napján történt berekesztéséig módjában állt bejelenteni a hitelezővé válását, amihez felszámolói megerősítésre nem lett volna szükség, ezért a Pp. 253. § (1) bekezdése értelmében ezt az új tényt a fellebbezésében már nem hozhatta fel.

Az ítéletábra a perbeli legitimációt (jogi érdekeltséget) illetően - az alábbiak szerint - csak részben osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját.

A Cstv. 63. § (2) és a Gt. 30. § (2) bekezdését illetően helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy e törvényi tényállások a felperes semmisségre alapított perindításhoz szükséges jogvitában való érdekeltségét [rPp. 3. § (1) bekezdés], illetve a szerződés megtámadáshoz való törvényes érdekét [rPtk. 235. § (2) bekezdés] nem alapozzák meg [2/2010. (VI.28.) PK vélemény 10/a pont]. A jogvitában való érdekeltség, illetve a törvényes érdek azt jelenti, hogy a szerződés semmisségére hivatkozással pert indító, illetve a szerződést megtámadó harmadik

személy a per, illetve a megtámadás eredményeként jogot szerez, kötelezettségtől szabadul, vagy ezek közvetlen lehetőségét eredményező helyzetbe jut.

A Cstv. 63. § (2) bekezdésében megfogalmazott tényállás alapján az egyedüli tagot pusztán az egyedüli tagságból fakadóan (azaz közvetlenül) nem terheli helytállási kötelezettség a hitelezők vagyonának csökkenéséért, amely azért következik be, mert igényeik az adós a felszámolási vagyonából nem elégíthetők ki. A hitelezőket ebből az okból ért kár megtérítéséért csak akkor felel, ha azt az adóssal szemben érvényesített tartósan hátrányos üzletpolitika folytatásával idézte elő. Ebből pedig az következik, hogy e jogszabályhelyre hivatkozás nem alapozza meg a felperes szerződés semmisségére alapított per megindításához szükséges jogvitában való érdekelttségét, illetve a szerződés megtámadásának feltételét képező törvényes érdekét, mert e tényállás alapján csak felelősségének megállapítása esetén keletkezik közvetlen kapcsolat az adós felszámolási vagyont (azaz a hitelezők kielégítési alapját, esetleg) csökkentő szerződése és az egyedüli tag kártérítési felelősségének mértéke között. Az említett érdekelttség közvetlenségének hiánya miatt a felperes perbeli legitimációja ezen az alapon nem állapítható meg. Egyébként az ellene indított kártérítési perben az egyedüli tag nincs elzárva az általa okozott kár mértékének vitatásától, ellenbizonyítástól.

A felperes Gt. [2006. évi IV. törvény] 30. § (2) bekezdésére hivatkozása a legitimáció körében ugyancsak alaptalan. E törvényi tényállás a vezető tisztségviselő és az adós társaság közötti felelősséget rendezi: a vezető tisztségviselők a polgári jog általános szabályai szerint felelnek a gazdasági társasággal szemben a jogszabályok, a társasági szerződés, illetve a gazdasági társaság legfőbb szerve által hozott határozatok, illetve ügyvezetési kötelezettségeik felróható megszegésével a társaságnak okozott károkért. E törvényi tényállás esetén - a Cstv. 63. § (2) bekezdéséhez hasonlóan - a jogi érdek közvetlenségének hiánya zárja ki a felperes perbeli legitimációját.

E két törvényi tényállás tekintetében az ítéletábra egyetértett az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával, s azt is helyesen állapította meg a törvényszék, hogy a felperes hitelezői minőségét [Cstv. 3. (1) bekezdés cd) pont] az elsőfokú eljárás alatt nem igazolta. Mindennek azonban azért nincs a másodfokú felülbírálat szempontjából döntő jelentősége, mert az ítéletábra az alábbi alapon a felperes jogi érdekét fennállónak találta, így az érvénytelenség körében felhozott jogi érvelését is megvizsgálta.

Nem osztotta az ítéletábra az elsőfokú bíróság jogi következtetéseit a kezességre [rPtk. 272. § (1) bekezdés] és a felperes tagi mivoltára [Gt. 167-170. §-ok] vonatkozóan: e törvényi rendelkezések - az adott tényállás mellett - megalapozzák a felperes semmisségre alapított perindításhoz szükséges jogvitában való érdekelttségét [rPp. 3. § (1) bekezdés], illetve a megtámadáshoz való törvényes érdekét [rPtk. 235. § (2) bekezdés].

A rPtk. 276. § (1) bekezdése alapján, amennyiben a kezes a jogosultat kielégíti, a követelés az azt biztosító és a kezességvállalást megelőzően keletkezett jogokkal, valamint a végrehajtási joggal együtt reá száll.

A rPtk. e rendelkezése szerint a főkötelezettel szembeni követelés a teljesítéssel a kezesre száll át az azt (esetleges) biztosító egyéb jogokkal együtt. A teljesítő kezes megtérítési igényének egyedül szükségképpen és végső fedezete az a vagyon, amellyel a főkötelezett a kezesség elvállalásakor rendelkezik, hiszen egyrészt nem szükségszerű, hogy a jogosult követelése egyéb biztosítékkal is rendelkezzen, másrészt az e követelést biztosító jogok sora véges. Ezért az ésszerű, nem ajándékozási szándék által motivált kezességvállalás elsőrendű szempontja - az egyéb biztosítékokra is tekintettel - a kötelezett vagyoni helyzete.

Mivel a kezesre átszállott követelés a kezes főkötelezettel szembeni megtérítési igényét biztosítja, a kezesnek éppen a rPtk. 276. § (1) bekezdése alapján fűződik törvényes érdeke a főkötelezett vagyonának (megtérítési igénye fedezetének) védelméhez, ha annak - általa érvénytelennek tartott szerződés miatti - csökkenését tapasztalja. A kezesnek ez a jogi érdeke nem a teljesítésével, a jogosult követelésének átszállásával keletkezik, hanem már a kezesség elvállalásától kezdve fennáll, ahogy kezesi kötelezettsége sem a jogosult követelésének esedékességével áll be, hiszen a kezes sem tanúsíthat a kezesség elvállalása és a teljesítési kötelezettségének beállta között olyan - a kezesség biztosítéki rendeltetésével ellentétes - magatartást, amely az elvállalt kezesi kötelezettség teljesítését az esedékesség idejére lehetetlenné teszi. Ez az elv a főkötelezettre is áll: ő sem hiúsíthatja meg a kezes megtérítési igényének (visszkereseti jogának) érvényesítését azzal, hogy vagyonát érvénytelen (például feltűnően aránytalan) szerződéssel csökkenti.

Más oldalról biztosít a kezes számára védelmet a rPtk. 276. § (2) bekezdése, amely a kezes megtérítési igényét sértő, jogosulti magatartást szabályozza: ha a jogosult lemond a követelést biztosító olyan jogról, amelynek alapján a kezes a reá átszálló követelésre kielégítést kaphatott volna, vagy amennyiben a követelés a jogosult hibájából egyébként behajthatatlanná vált. E tényállás a jogosult magatartásához jogkövetkezményként a kezes szabadulását fűzi.

Az ítéltábla a kifejtett indokok alapján azt a következtetést vonta le, hogy az adós tartozásaiért fennálló kezesi helytállási kötelezettség megalapozza a felperes jogi érdekelttségét.

Az ítéltábla nem értett egyet elsőfokú bíróság készfizető kezességgel kapcsolatos megállapításaival. A kezesség készfizető jellege a kezes és a jogosult jogviszonyában releváns, azonban a kezes és a főkötelezett viszonyában, a megtérítési igény szempontjából nem lényeges kérdés, hiszen ha a kezes teljesít, megtérítési igénye keletkezik a kötelezettel szemben, függetlenül attól, hogy erre a főkötelezettől való behajthatatlanságot követően (sortartó kezes) vagy közvetlenül (készfizető kezes) került sor. Mind a sortartó, mind a készfizető kezes érdekelt az adós vagyonának megóvásában: első esetben ezért, mert a vele szemben érvényesíthető követelés annál kisebb, minél eredményesebb a kötelezettel szembeni végrehajtás, a második esetben pedig ezért, mert ha neki kell teljesítenie, megtérítési igényének fedezete - ez esetleges egyéb biztosítékok mellett - a kötelezett vagyona.

Az ítéltábla jogi álláspontja szerint - szemben az elsőfokú bírósággal - a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet tagjának jogi érdeke a felszámoló által az adós nevében megkötött szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt eleve nem zárható ki.

Az elsőfokú bíróság által felhívott BH 1997. évfolyamában 124. sorszám alatt közzétett eseti döntés szerint: „A Gt. egész rendszerével, a társaságok működésének belső logikájával és a forgalombiztonság követelményeivel is teljes mértékben ellentétes lenne, ha a részvényesek (vagy tagok) egyenként megtámadhatnák a részvénytársaság (vagy bármely más gazdasági társaság) által kötött szerződéseket. A Ptk. 235. §-ának (2) bekezdése szerint megtámadásra a sérelmet szenvedett fél és az jogosult, akinek a megtámadáshoz törvényes érdeke fűződik. A megtámadásra érdekelttsége alapján jogosult személy tehát csak a szerződő felek körén kívüli harmadik személy lehet. Egy társaság tagja, részvényese nem tekinthető a társaság által kötött szerződés vonatkozásában külső harmadik személynek, következésképpen önálló megtámadási joggal sem rendelkezhet. Egy társaság tagjának, részvényesének csak arra van lehetősége, hogy a társaság működésének belső szervezeti rendje szerint próbálja meg azt elérni, hogy maga a társaság támadja meg az általa kötött szerződést. A felperesek a kereset előterjesztésekor már a II. r. alperes részvényesei voltak, így a kifejtettek szerint a Ptk. 235. §-ának (2) bekezdése alapján nem voltak jogosultak a II. r. alperes által kötött szerződés önálló megtámadására. Ha a részvénytársaság igazgatósága a szerződést nem kívánja megtámadni, akkor a felpereseknek mint részvényeseknek csak arra lett volna módjuk, hogy a Gt. 274. §-a alapján a közgyűlés napirendjére tűzessék a perindítás kérdését, és ott szavazás útján próbáljanak meg e tárgyban döntéshozatalt elérni.”.

A Legfelsőbb Bíróság [jelenleg: Kúria] helytálló elvi megállapításai a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet felszámolás alatt kötött szerződéseire nem vonatkozhatnak.

A gazdálkodó szervezet jogi helyzetét a felszámolás kezdő időpontjától elsősorban a Csődtörvény szabályai rendezik. A Cstv. 34. § (1) bekezdése alapján a felszámolás kezdő időpontjában megszűnnek a tulajdonosnak a gazdálkodó szervezettel kapcsolatos, külön jogszabályokban meghatározott jogai; a (2) bekezdés szerint a felszámolás kezdő időpontjától a gazdálkodó szervezet vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot csak a felszámoló tehet.

Ebből következik, hogy a tag a társaság belső szervezeti rendjében nem érheti el az általa sérelmezett (a felszámolás alatt, a felszámoló képviselétével megkötött) szerződés megtámadását, hiszen ilyen, az adós felszámolási vagyonát érintő kérdésben már a vezető szervek nem jogosultak dönteni.

Ugyanakkor a Cstv. 61. § (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a közkereseti társaság, betéti társaság, egyesülés, közös vállalat, korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság felszámolása után a fennmaradó vagyon felosztására - a társasági szerződés eltérő rendelkezése hiányában - a gazdasági társaság végelszámolással történő megszűnésére a gazdasági társaságokról szóló törvényben irányadó szabályokat kell megfelelően alkalmazni. Az ismertetett jogszabályi rendelkezés alapján az adós hitelezők kielégítése után fennmaradó felszámolási vagyonára a felperest közvetlen részesedési jog illeti meg, ezért a felszámolási vagyont - állítása szerint - csökkentő szerződések érvénytelenségének megállapításához szükséges jogi érdeke fennáll; különösen arra a hivatkozásra tekintettel, amely szerint, ha a perbeli vagyontárgyak értékesítésére az általa reálisnak tartott áron került volna sor, az összes hitelezői igény kielégíthető lett volna.

Összefoglalva: a mások által megkötött szerződés semmisségére hivatkozással pert indító, illetve a szerződést megtámadó harmadik személy jogvitában való érdekelttségét, illetve törvényes érdekét megalapozza, ha valamely törvényi rendelkezés ezt az érdeket kifejezetten vagy rendeltetése szerint védi, márpedig a rPtk. 276. § (1) bekezdésének rendeltetése egyértelműen a kezes megtérítési igényének védelme; a tag jogi érdekelttségét pedig a felszámolási vagyonból való részesedésre - fedezet esetén - jogot adó, idézett Cstv. 61. § (4) bekezdése biztosítja.

Mindebből következik, hogy a felperes keresete nem utasítható el pusztán a perbeli legitimáció hiányára hivatkozással, azaz vizsgálandó, hogy a felperes tény- és jogállítása alapján szükséges-e bizonyítás elrendelése vagy keresete jogi okból alaptalan.

Az ítéletábra utal rá, hogy - figyelemmel a rPtk. 239/A. §-ára és a Kúria 5/2013. PJE számú jogegységi határozatára - a perbeli legitimáció szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a felperes csupán megállapítási keresetet terjesztett elő.

Az alperesek védekezésével összefüggésben mutat rá az ítéletábra arra, hogy a Cstv. 49. § (5) bekezdésében megfogalmazott tényállás az érdekelt fél számára arra az esetre nyújt megtámadási jogot, ha a felszámoló az értékesítés formáira és a közjegyző igénybevételére vonatkozó, e törvényben foglalt rendelkezéseknek nem tesz eleget. E szabály nem zárja ki a felszámolási vagyon értékesítésének eredményeként megkötött szerződés megtámadását a rPtk. alapján, ám a semmisségre okot adó jogszabálysértés nem lehet azonos a rPtk. 200. § (2) bekezdése és a Cstv. 49. § (5) bekezdése esetén.

Előrebocsátja az ítéletábra, hogy a felek által előadott tények - amelyekre a perben képviselt érdemi álláspontjukat alapítják, akár jogvédelmi igénnyel (kereset, viszontkereset), akár anélkül (ellenkérelem) - kötik a bíróságot a kérelemhez kötöttség szabálya szerint. A bíróság sem az érdemi döntésével, sem pedig a bizonyítási eljárás kereteinek meghatározásával nem lépheti túl a felek kérelmét, nem terjeszkedhet túl a kereset és az ellenkérelem alapjául előadott tényeken [Pp. 215. §,

3. § (2) bekezdés, 163. § (1) bekezdés].

Ezt támasztja alá a Kúriának a Polgári perrendtartás tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó szabályainak alkalmazásával kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2009. (VI. 24.) PK véleménye is, amelynek értelmében a bíróságnak a fél nyilatkozataihoz és tényállításaihoz igazodóan kell tájékoztatást adnia a bizonyítás szükségességéről [PK vélemény 2., 3. és 4. pontjai].

A Pp. 3. § (3) bekezdésében írt tájékoztatási kötelezettségnek kettős korlátja van: a kioktatást egyrészt a keresettel érvényesített jog tartalmának megfelelően, az anyagi jogi szabályok szerint jelentős tényekre kell vonatkoztatni, azon belül pedig kizárólag a kereseti (vizontkereseti) kérelem és az ellenkérelem (kifogás) alapjául előadott tényekre kell korlátozni; a Pp. 3. § (3) bekezdésén alapuló tájékoztatás nem terjedhet ki az anyagi jog alapján a felet megillető védekezésre.

A felperes a keresetlevélben és az elsőfokú eljárás során előadott ténybeli és jogi előadását fellebbezésében foglalta össze. Erre az ítéletábra az alábbiak szerint tér ki.

A felperesnek az az állítása, hogy a perbeli szerződéseket megkötő felszámoló nem volt jogosult az adós képviselőtére, alaptalan.

A felszámoló megbízatása kijelölésével kezdődik és a felmentéséről rendelkező végzés jogerőre emelkedéséig tart [Cstv. 27/A. § (1), (6)-(10), (12) bekezdés]. Ugyanakkor a nem jogerős elsőfokú végzés előzetes végrehajthatósága folytán felszámolói (beleértve a képviselőtéllel járó) tevékenységét e végzés meghozatalától már nem végezheti.

A per iratai alapján az ítéletábra megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Duna Audit Könyvszakértő Iroda Kft. felszámolót a 2011. november 16. napján kelt - előzetesen végrehajtható - végzésével mentette fel. Ehhez képest a támadott szerződések megkötésére ezt megelőző időpontban, a legutolsóra 2011. június 20-án került sor, azokat az utóbb kirendelt felszámoló is elfogadta, tudomásul vette [rPtk.221. § (1) bekezdés], a Pest Megyei Bíróság [jelenleg: Budapest Környéki Törvényszék] **Fpk.** számú ügyében benyújtott, 2016. október 31-én kelt közbenső felszámolási mérlegben tényként hivatkozott rá. Ezért a felperes képviselőti jog hiányára hivatkozása alaptalan.

A felperesnek az a hivatkozása, hogy a támadott szerződések jogszabályba, illetve nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütköző jellegük miatt semmissék [rPtk. 200. § (2) bekezdés], ugyancsak alaptalan. A felperes nem jelölt meg olyan releváns jogszabályt, amelynek megsértése a perbeli szerződések semmisségét eredményezhette volna; a rPtk. 4. § (1) bekezdésében megfogalmazott elv felek általi figyelmen kívül hagyása önmagában nem eredményezi a szerződés érvénytelenségét, mindamelllett ilyen konkrét magatartást a felperes nem is jelölt meg. Csak utal arra az ítéletábra, hogy az értékesítés szabályainak megsértésére alapított megtámadásra a Cstv. 49. § (5) bekezdése nyújt elvi alapot, erre hivatkozással nem lehet a szerződést a rPtk. 200. § (2) bekezdésére hivatkozva is megtámadni.

A felperes nem állított olyan tényt sem, amelyből a támadott szerződések nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütközés miatti semmissége megállapítható lett volna, s ilyet a másodfokú bíróság sem észlelt.

A szolgáltatás és az ellenszolgáltatás feltűnő aránytalanságára [rPtk. 201. § (2) bekezdés] hivatkozás alaptalan, a támadott szerződések ebből az okból sem érvénytelenek.

A felszámolás során jogszabály [Cstv. 49-49/D. §, 237/2009. (X.20.) Korm. rendelet] által részletesen szabályozott keretek között kerül sor az adós vagyonának kényszerértékesítésére. Az értékesítési eljárás eredményeként a felszámoló által képviselt adós köt szerződést a kiválasztott vevővel, a szabályszerű eljárás keretében kialakult vételáron. A Cstv. 49. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a felszámoló az adós vagyontárgyait nyilvánosan értékesíti a forgalomban

elérhető legmagasabb áron. Ez az ár azonban nem azonos a szabad forgalomban elérhető piaci árral, hanem a szabályszerűen lefolytatott értékesítési eljárásban kialakult vételár [BDT2005/10/135., BDT2006. 1479.] A megkötött szerződés nem támadható meg a rPtk. 201. § (2) bekezdésére hivatkozással, mert a felszámolás keretében az adósi vagyon kényszerértékesítésére kerül sor, a vételár nem szabad alku során, hanem a jogilag szabályozott értékesítési eljárás keretében alakul ki. Ha azonban ez nem is képezne akadályát a rPtk. 201. § (2) bekezdésén alapuló megtámadásnak, azt kizárja az a tény, hogy a felperes a megtámadásra nyitva álló, az aránytalanság felismerésétől számított egy éves megtámadási határidőt [rPtk. 236. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont] elmulasztotta, s erre az alperesek hivatkoztak. Az adós teljesítése alapján a tulajdonjog feljegyzésére a 2011. május 18. és 2011. december 19. közötti benyújtott kérelmek alapján, a szerződés keresetlevéllel történt megtámadására pedig 2014. április 22-én került sor. A Pest Megyei Bíróság **Fpkh.** ... számú ügyének irataiból az is megállapítható, hogy a felperes legkésőbb 2011. június 21-én felismerte az általa állított feltűnő aránytalanságot.

Mivel a felperes keresete a II. rendű alperessel szemben alaptalannak bizonyult, nem lehetett alapos a tőle szerző alperesekkel szemben sem; ezért az ítélőtábla a velük szemben előterjesztett keresetet is elutasította. A fentiek alapján a további jogvevők vonatkozásában felhozottak érdemi vizsgálata szükségtelen volt.

Az alperesek javára megítélt perköltség vonatkozásában az ítélőtábla részben alaposnak találta a felperes fellebbezését.

A felperes a keresetet több alperes ellen indította, ezáltal alperesi oldalon a Pp. 51. §-ának c) pontja szerinti pertársaság alakult ki.

A Pp. 82. § (2) bekezdése szerint az egyéb [az 51. § a) pontja alá nem tartozó] pertársakat egyenlő arányban kell a perköltség megfizetésére kötelezni, a pertársak érdekeltsége között fennálló jelentékenyebb eltérés esetében azonban a perköltséget az érdekeltség arányában meg kell osztani.

A Pp. 24. § (1) bekezdése szerint a pertárgy értékének megállapításánál a keresettel érvényesített követelés vagy más jog értéke irányadó.

A Pp. 25. § (3) bekezdése úgy rendelkezik, ha egy vagy több felperes ugyanabban a keresetlevélben egy vagy több alperes elleni követeléseit érvényesíti, a pertárgy értékének megállapításánál az összes követeléseket össze kell adni.

A keresetlevél az elsőfokú bírósághoz a ...-i Járásbíróság számú végzésével, a Pp. 25. § (3) bekezdése alapján, 43.872.000 forint pertárgyérték alapulvételével került áttételre.

A számszakilag helyesen 42.672.000 forint teljes pertárgyérték azonban csak az I. és II. rendű alperesekkel, mint a felperes keresetével támadott valamennyi adásvételi szerződésben szereplő féllel szembeni kereseti kérelmekkel érvényesített jog értékének felel meg.

A VI. rendű alperessel szembeni kereset csak az 1.200.000 forint + áfa összegért elkelt ...i ingatlannal, valamint a 15.000.000 forint + áfa vételár ellenében átruházott ... helyrajzi számú ingatlannal kapcsolatos, így a VI. r. alperessel szemben érvényesített jog értéke összesen bruttó 20.574.000 forint; a VII. rendű alperes vonatkozásában, aki csak az ...i ingatlan kapcsán került perbe állításra, mindössze bruttó 1.524.000 forint.

Az ítélőtábla egyetértett a felperessel abban, hogy az alpereseknek csupán egyetlen érdemi tárgyalásra kellett felkészülniük és azon részt venniük, az elsőfokú bíróság által eldöntendő jogkérdéshez a részükről bizonyítékok összegyűjtésére és szolgáltatására nem volt szükség, és mindössze egy beadványt állítottak össze, ezért indokoltnak tartotta az alperesek javára a pertárgyérték alapulvételével megállapítható jogi képviselési munkadíjak összegének mérséklését.

Az ítélőtábla ezért az alperesek javára a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a-b) pontja alapján, a Pp. 82. § (2) bekezdésének értelemszerű figyelembevételével megállapítható

Az elsőfokú bíróság ítéletében az állam által viselendő perköltség összegét az elsőfokú eljárásban (Budapest Környéki Törvényszék I.G.40.220/2014.) lerótt 36.000 forintra figyelemmel pontosította.

Az ítéletábra az előzőekben kifejtettek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alkalmazásával, a per fő tárgya tekintetében - részint eltérő indokok alapján - helybenhagyta, míg a perköltség vonatkozásában részben megváltoztatta.

Az ítéletábra a felek jogi képviseletével a másodfokú eljárásban eljárásban felmerült ügyvédi munkadíjak összegét - a fellebbezés részbeni eredményességére tekintettel, a nyertességük arányában - a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján, a VI. rendű alperes és a felperes esetében a 4/A. § (1) bekezdés figyelembevételével állapította meg; az I. rendű és a II. rendű alperes javára személyenként 320.000 forint, a VI. rendű alperes javára pedig 225.000 forint + áfa másodfokú perköltség megfizetésére. [Pp. 81. § (1) bekezdés] Számottevő különbség hiányában a felperes és a VII. rendű alperes egymással szembeni költségeiről úgy rendelkezve, hogy ezt a felek maguk viselik.

A felperes költségmentességére tekintettel le nem rótt 2.500.000 forint másodfokú eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése értelmében az állam viseli.

Budapest, 2018. február 14.

dr. Vuleta Csaba s.k. Rápolti Barbara s.k. Pálné dr. Mikola Júlia s.k.
a tanács elnöke előadó bírónő

bíró

A kiadmány hiteléül:
(Szénási Rita)